

DÉLVÍDÉK

Megjelenik minden nap

Főszerkesztő: Illés Sándor

8 oldal, ára 10 fillér

Politikai napilap
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Zombor, Csibás Benő utca 3.
Telefon: 2-07. Osekkszám: 74.050
Előfizetés egy óra. . . 2.40 P.
Negyedévre 7.- P.

I. évfolyam

Zombor, 1941 július 4, péntek

52. szám

A szovjet kormány az Uralba menekül Sztalin beismeri a német győzelmeket / Bialystok a vörös hadsereg temetője A magyar honvédség a Kárpátokon túl nyomul előre

Budapest, július 3.

A Magyar Távirati Iroda közli a honvédezerkar főnökének csütörtöki jelentését, amely a következőket tartalmazza:

— A Kárpátokon túl előnyomuló csapataink július 2-án további tért nyertek. Légierőink eredményesen támadják a visszavonuló ellenséget.

Sunner:

A Szovjet legyőzése előfeltétele az európai átrendezésnek

Berlin, július 3.

Serano Sunner spanyol belügyminiszter nyilatkozatát közli a Deutsche Allgemeine Zeitung. A miniszter kifejtette a német lap tudósítója előtt, hogy a Szovjet ellen folyó háború Európa keresztes hadjárata a kommunizmus megdöntésére. Büszke arra, hogy a spanyol nemzet fiai résztvehetnek a bajtársi német nemzet harcában. Sunner leszögezte, hogy az új európai átrendezésnek előfeltétele a bolsevizmus feletti végső győzelem elérése. A miniszter utalt arra, hogy Amerika milyen politikai és gazdasági fogásokkal igyekszik meghiusítani a tengely győzelmét és hangoztatta, hogy az európai átrendezéssel megvalósuló gazdasági rend hatástalanná teszi az angolszász hatalmak éhségblokádját Európa ellen.

Sunner azzal fejezte be nyilatkozatát, hogy

a Szovjet legyőzése döntő lépés lesz a világbeke megvalósítása felé.

PAVELICS A SZOVJET ELLEN FOLYÓ HARCRÓL

Zágráb, július 3.

Pavelics horvát poglávnik felhívást intézett a horvát néphez a Szovjet elleni önkéntes csapatok megszervezése tárgyában. Hangoztatta, hogy a nép széles rétege óhajának tesz eleget, amikor megengedi a kommunizmus elleni harcba induló önkéntes csapatok megszervezését. Ismertette a Szovjetnek azt a törekvését, hogy a német hadsereg más irányu elfoglaltságának kihasználásával betörjön Délkelet-Európába és hangoztatta, hogy Moszkva mindig ellensége volt a horvát népnek, amit az is bizonyít, hogy a horvátok elnyomására törekvő szerb kormányt támogatja.

SZTALIN BESZÉDE

Helsinki, július 3.

Az új keleti hadszíntéren lezajló világtörténelmi események Sztalint, a bolsevista Oroszország elnökét arra készítették, hogy beszédet mondjon a rádióon keresztül. Sztalin beszéde során részben beismerte a nagy német sikereket, s arra szólította fel a szovjet katonákat, hogy a harcok további során ne veszítsék el bátorságukat.

— Az ellenség előnyomulása tovább tart. Hazánk komoly veszélyben forog! Ez arra vezethető vissza, hogy a németek sokkal előnyösebb feltételek mellett kezdték meg a háborút. Igaz az is — vallotta be Sztalin — hogy a Szovjet a német—orsz szerződés megkötése óta, tehát másfél évig, állandóan készült erre az összecsapásra.

— A mostfolyó küzdelem életre-halálra szól. A német hadsereg erős és jól felkészült, de nincs a világon olyan hadsereg, amelyet ne lehetne megverni. Napoleont is legyőzték egyszer.

— A Szovjet Unióban nincs helye a cselészövetségnek és a zavarkeltésnek. Kiméltlenül át

kell adni a bíróságnak azokat, akik bénítják az ellenállást.

— Semmit sem szabad az ellenségnek hátrahagyni — folytatta Sztalin. — Egy mozdonyt sem, egy szem buzát, egy karéj kenyeret sem. Az erdőket fel kell gyújtani, a raktárakat elpusztítani, mindent felégetni és szétrombolni. Beszéde végén Sztalin üdvözölte a szovjet—angol egységes arcvonulat.

MOSZKVÁBAN SÜLYOS AGGODALMAKAT KELTETT A TÁVOLKELETI HELYZET ALAKULÁSA IS

Basel, július 3.

A Basler Nachrichten azt írja, hogy Moszkvában a legsúlyosabb aggodalmakat keltette az a körülmény, hogy a hármasegyezmény államai elismerték a nankingi ellenkormányt. Ezzel úgy nemzeti Kína, mint Japán jelentős mértékben megerősödött. Moszkvát az a veszély fenyegeti, hogy Vladivosztokon keresztül sem kaphat segítséget Amerikától.

Mussolini szemlét tartott a Szovjet frontra induló hadosztály felett

Róma, július 3.

A Stefáni iroda közli, hogy Mussolini miniszterelnök csütörtökön reggel szemlét tartott a Torino hadosztály felett, amely a szovjet frontra indul. A gépesített hadosztály két gyalogos és egy tüzérezredből áll.

Mussolini Rintelen tábormok német katonai attasé társaságában ellépett a csapatok előtt, amely buzdító beszédet intézett hozzájuk.

A szovjet frontra most induló olasz csapatok már résztvettek a franciák és a jugoszlávok elleni háborúban.

A csapat szemlén résztvett Vitéz Szabó László ezredes magyar katonai attasé is.

NYILT VÁROSOKAT BOMBÁZNAK AZ ANGOLOK

A libanoni kormány erélyes tiltakozó jegyzéket intézett az angol követhoz Beirut bombázása miatt. Beirut nyílt város, s ennek ellenére az angolok már szombat óta naponta intéznek ellene támadást. Amit az angol repülők művelnek, az már nem háború, hanem terror.

India előtérben?

Berlin, július 3.

A Wilhelmstrassen foglalkoznak Wavel tábormok, a közelkeleti angol hadsereg volt főparancsnokának Indiába való áthelyezésével. A sajtó képviselői több kérdést intéztek erre vonatkozólag az illetékesekhez. Az általános vélemény az, hogy Anglia Wavel Indiába való küldésével

azt akarja kidomborítani, hogy most India került előtérbe.

Német országban — mondta a sajtó informátora — nagy nyugalommal figyelik az eseményeket, mert

Wavel eddig is csak balsikereket könyvelhetett el,

s ezután sem fog győzelmet aratni a németek felett.

Berlin, július 3.

A Német Távirati Iroda közli, hogy Szol-lumnál, a megsemmisítő erejű német győzelem óta aránylagos szélcsend van, Tobrukban azonban újból fellángoltak a harcok. A német—olasz tüzéségnek nagyarányú támogatást nyújt a légierő. A tengely katonái egyre szorosabban szorítják a vasgyűrűt az erőd brit védői körül, akik kétségbeesett kísérleteket tettek, hogy kitörjenek, minden próbálkozásuk azonban sikertelen maradt.

A jelentés közli, hogy a brit védősereg kilátástalan helyzetben van és felmorzsolása közelebb.

A szovjet kormány minden előkészületet megtett Moszkva elhagyására

Helsinki, július 3.

A német távirati iroda jelentése szerint Sztalin tegnap nyilatkozott az újságírók előtt és kijelentette, hogy a németek már elfoglalták Litvánia és bizonyos észterületeket, s a Szovjet más vidékeit. Ha a német előretörés tovább tart, úgy a kormány elhagyja moszkvát és az Uralba teszi át székhelyét.

Már minden előkészület megtörtént a főváros elhagyására.

A szovjet kormány Moszkvából Sverdlovszkba megy, ha ott is veszélyben lesz, Omszkba teszi át székhelyét.

Megtört a Szovjet ellenálló ereje

A NÉMET TÁVIRATI IRODA LAPZÁRTAKOR ÉRKEZETT JELENTÉSE SZERINT A NÉMET—ROMÁN HADERŐ ÁTKELT A PRUT FOLYÓN ÉS A DNYESZTER FELÉ FOLYTATJA ELŐNYOMULÁSÁT. A KELETI FRONT A JEGES TENGERTŐL A FEKETE TENGERRIG MOZGÁSBAN VAN. A SZOVJET ELLENÁLLÁS MEGTÖRT. A NÉMETEK ÜLDOZIK AZ ELLENSÉGET.

NEMZETI MOZI

HÉTFŐ—VASÁRNAP

A magyar filmek egyik legkiválóbb alkotása

Nincsenek véletlenek

Főszereplők:

**Turay Ida Szilassy László
Juhász József Szombathegyi Blanka**

Pótműsor: a legújabb UFA hirdő

Az előadások kezdete hétköznap 6.15 és 9.15,
vasár és ünnepnapokon három előadás: 4.
6.15 és 9.15 órákor.**A német gyalogság feltartóztathatatlanul nyomul kelet felé**

Berlin, július 3.

A Riga környéki német előrenyomulás során a visszavonuló bolsevista csapatok több helyen sok aknát helyeztek el és aknazáratok létesítettek. A német utászcsapatnak rövid idő alatt sikerült ezeket az akadályokat eltávolítania és az utvonatát a hadsereg kötelékei számára szab-

baddá tenni. Bár a nap izzón tűz és véres csaták folytak, a német gyalogság mégis feltartóztathatatlanul nyomul előre kelet felé.

LÉGIOSTROM SZMOLENSZK ELLEN

Berlin, július 3.

Német harci repülőgépek a két legutóbbi napon nagyszabású támadásokat intéztek a Dnyeper-menti Szmolenszk ellen, ahol egymást követő hullámokban egy löszergyárat, egy repülőgépzemelt, egy repülőteret és nagy faraktárakat bombáztak. Rövid idő alatt óriási tüzek keletkeztek. Sok találat érte a vasuti berendezéseket is, úgyhogy azok használhatatlanná váltak.

Ezenkívül ismételt heves német légitámadások érték a tarnopol—odesszai vasutvonalat is. A sínparókat több helyen bombatalálatok érték; a két város között megszakadt az összeköttetés.

Német harci repülőgépek támadást intéztek Kirovszk, a murmanszki bányavidék egyik városa ellen. A támadás során bombatalálatokkal elpusztították a villamosműveket és néhány ipar telepet. Anélkül, hogy a szovjet légi erők akadályozta volna őket, valamennyi német gép viszatért kiindulópontjára.

Világtörténelmi jelentőségű döntést ért el a német haderő Bialystoknál

A Szovjet eddig több mint 160.000 foglyot, 5714 páncélost, 2330 ágyut és felmérhetetlen mennyiségű hadianyagot vesztett / A halottak és sebesültek száma többszörösen meghaladja a foglyok számát

Berlin, július 3.

A Német Távirati Iroda közli csütörtökön reggel, hogy a Bialystok körül német gyűrűbe fogott szovjet csapatok felett elért világtörténelmi jelentőségű német győzelem egyre inkább áttekinthetővé válik. Hetekbe fog kerülni, amíg pontos számadatokat közölhetnek az ott ejtett hatalmas mennyiségű zsákmány számbavételének eredményéről.

A szovjet csapatok július 1-ig 5714 páncélcsoportot, 2330 ágyut és légvédelmi üteget, 4 páncélvonalat és felmérhetetlen mennyiségű kézifegyvert és hadianyagot vesztettek. A megsemmisített repülőgépek száma 4727. Ebből légiharcokban 1392 gépet, 3221 gépet a földön semmisítettek meg, míg a többit a légvédelmi ütegek lötték le.

A foglyul ejtett szovjet katonák száma meghaladja a 160 ezret. A halottak és sebesültek száma többszörösen meghaladja a foglyok számát. Ezzel szemben a német veszteségek elenyészően csekélyek.

A német sajtó írja:**A német sikerek felülmulják a legvérmesebb reményeket is**

Berlin, július 3.

A német sajtó a legnagyobb szenzációként közli a német főhadiszállás külön jelentését a Bialystok szakaszán körülvárt szovjet erők felmorzsolásáról. A lapok megállapítják, hogy a Szovjet ellen elért nagy sikerek felülmulják a legvérmesebb reményeket is. A lapok megállapítják, hogy a német haderő már a háború első 10 napjában világtörténelmi jelentőségű döntéseket ért el. A Szovjet katonai erejének megtörésére irányuló hadműveletek heves ütemben folytatódnak.

A Völkischer Beobachter azt írja, hogy az

a harc korszakalkotó jelentőségű. Nem a nagyhatalmak szokott harca, hanem világnézetek élet-halál küzdelme.

Aki most alulmarad, örökre eljásztotta szerepét.

Csak azzal magyarázható a szovjet hadak makacs ellenállása, hogy a Szovjet tisztában van azzal, hogy

a bolsevista rendszer léte függ a küzdelem kimenetelétől. Ezzel magyarázható a parancsnokok azon igyekezete is, hogy katonáik utolsó csepp véréig megakadályozzák a német győzelmet.

Példátlan lelkesedéssel jelentkeznek a spanyolok a Szovjet elleni harcra

Madrid, július 3.

A Német Távirati Iroda közli, hogy Valenciában felvonult a „kék hadosztály” mintegy 2.000 önkéntese és a Szovjet ellen tüntet-

Molyok ellen valódi Global

golyócskát használjon. Egy teljes zacskóval 12 fillérért kap

FEHÉR DROGÉRIÁBAN ZOMBOR, ahol bundák és nagykabátok elraktározására molyzacskók kaphatók.

tett. Az önkéntesek a spanyol, német és olasz himnuszt énekelték.

Spanyolország népe a legnagyobb lelkesedéssel jelentkeznek önkéntesként a Szovjet ellen induló önkéntes hadseregbe. Egyes helyeken olyan sokan jelentkeztek, hogy sorshuzás útján kellett megállapítani, kit vesznek fel önkéntesnek.

Most temették el méltó helyre a polgárháború megindulása alkalmával kivégzett 1155 hazafi holttestét. Ezeket a spanyolokat a kommunisták halálrakínózták, majd fobelőtték és a mon-

cadai temetőben tömegben temették el. A holttestek közül csak hatszázat sikerült felismerni, közöttük négy tábornokot.

Az Informationi az önkéntesek jelentkezéséről azt írja, hogy a spanyol nép most már másodízben hirdeti meg a harcot a kommunizmus ellen és most biztos a végleges győzelemben.

LIBAU KORUL TOBB BOLSEVISTA PÁNCÉLOS HADOSZTÁLY SEMMISÜLT MEG

Berlin, július 3.

A Német Távirati Iroda értesülése szerint a német hadseregnek azok a csapatai, amelyek elfoglalták Libaut, a hadjárat első hat napja alatt megsemmisítettek, illetve zsákmányul ejtettek 450 páncélos harcikocsit, 90 löveget és több mint 40 repülőgépet. Egy szovjet páncélos ezred átlag 70—80 páncélos harcikocsiból áll. Így tehát egyedül ezen az arcvonal szakaszon több bolsevista hadosztály semmisült meg. (MTI)

Az amerikai zsidó tőke Anglia segítségére siet,**hogy Délibanont is zsidó állammá alakítsák**

Róma, július 3.

A Stefani iroda értesülése szerint Weitzmann dr., a cionista szervezetek elnöke és a palesztinai zsidó hirszolgálati iroda igazgatója kijelentette, hogy Amerika egész zsidó pénzvilága Anglia segítségére siet, ha London Palesztinán kívül Délibanont is biztosítja a zsidók önálló állama számára.

Hír szerint az angolok az arab ügy újabb elárulásával elfogadták a zsidók indítványát és ígéretet tettek a zsidó állam határainak kívánt mértékű kiterjesztésére. A tervet az Egyesült Államok kormánya is támogatja.

Küszöbön a sziriai döntés

Vichy, július 3.

Vichy katonai körökben a sziriai helyzetről szólva kijelentették, hogy brit részről — mint megfigyelték — új hadászati tervek szerint rendezkednek be. Az a benyomás, hogy a sziriai harcok döntés előtt állnak.

A Beirut ellen végrehajtott légitámadásokról az hallatszik, hogy a britek a támadás során a város valamennyi részére válogatás nélkül hallatlanul nagymennyiségű gyújtó- és rombolóbombát dobtak. Pontos adatok még nincsenek a károkról és az áldozatokról. (MTI)

A nagyvilágból

A román kormány elhatározta, hogy a Franciaországban élő románokat hazahívja. A románok július 6-án térnek vissza hazájukba. A zsidó nemzetiségű román állampolgárokról még nem döntött a kormány.

Június 30-káig 62.000 francia munkás jelentkezett németországi munkára. A munkások hat hónapos szerződést kaptak, amely szükség esetén meghosszabbítható.

Angol gépek csütörtökre virradóra is bombákat dobtak Németország északi és nyugati tartományaira. A kár a német jelentés szerint jelentéktelen. A német légvédelem két gépet lelőtt.

Molder német repülőalezredes vadászraja négy nap alatt 195 szovjet gépet lőtt le, amivel elősegítette a német páncélosok előnyomulását szovjet területeken. Maga az alezredes eddig 82 ellenséges gépet lőtt le, míg a spanyol háború idején az ellenség 14 gépet semmisített meg légiharcokban.

A 9545 tonnás Regina nevű norvég szálítóhajó, amely Amerikából Anglia felé tartott, az óceánon elsüllyedt.

Koppenhágából 150 dán önkéntes indult a finn arcvonalra.

Konoye japán miniszterelnök rádióbeszédében kifejtette, hogy a háborús veszély egyre közeledik Japán felé. A japán népnek el kell készülnie arra, hogy a rendkívüli idők újabb áldozatokat követeljenek gazdasági téren is. Szükségesnek tartja a kelet-ázsiai tér önállóságának megszervezését. Kínában már öt év óta tart a háború és megérti a nép efelétti elégedettségét.

Kaunas elfoglalása alkalmával jelentős mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak a német csapatok.

Az olasz hadijelentés szerint Szolumnál tüzérségi tűz folyik Tobruk körül pedig heves légitámadásokat intéztek a tengely légi erői. Bardia tengerrészen elsüllyesztettek egy angol könnyű cirkálót, két rombolót pedig megrongáltak.

A Szovjetben elrendelték az egész lakosság légvédelmi kiképzését. A férfiak 16—60, a nők pedig 18—50 év között kötelesek légvédelmi szolgálatra.

Finnországban kormánytszervezést várnak. Számolnak azzal, hogy Tanner, akit Moszkva kivánságára távolítottak el a kormányból újra tárcát kap.

TÖRÖK—FRANCIA TÁRGYALÁSOK

Ankara, július 3.

Inenü török köztársasági elnök Szadzsoglu külügyminiszter társaságában hosszabb megbeszélést folytatott Machina francia államtitkárral, Petain marsall külön megbízottjával. A tárgyalások során szóba került minden olyan kérdés, amely Francia országot és Törökországot érdekli, így a gazdasági kérdések is.

A megbeszélés végén Inenü kifejezte nagyrabecsülését Petain marsall iránt.

AZ ANKARAI NÉMET ÉS OLASZ KÖVET SÉG ISZTANBULBA KÖLTÖZKÖDIK

Papen német nagykövet és a követség személyzete Ankarából Isztambulba költözködik, ahol minden évben a nyári hónapokat tölti. Ugyanezt teszi az olasz követség is.

Washington Japán bekerítésére törekszik

Berlin, július 3.

A német külpolitikai levelező foglalkozik azokkal az amerikai törekvésekkel, amelyek szovjet támaszpontok megszerzésére irányulnak és hangsúlyozza, hogy Roosevelt mindig a német veszélyt hangoztatja, ha újabb birtokokat akar szerezni Amerikának. Amerika most a Szovjettől akar támaszpontokat szerezni az Alaszkaival szemben fekvő Szibériában. Ezzel Washington teljessé akarja tenni Japán bekerítését, amelyet bizonyos csendesóceáni támaszpontok kiépítésével kezdtek meg.

Roosevelt az Azori, Zöldfoki és a Kanári

szigetek, Dakar és az ir támaszpontok megszerzésére irányuló törekvései után most már Ázsiára is ki akarja terjeszteni hatalmát és birtokszerezésre akarja felhasználni a Szovjet szorongatott helyzetét.

A lap végül megjegyzi, hogy senki sem hagyhatja figyelmen kívül azt a körülményt, hogy a Németország és a Szovjet között megindult harc új lendületet adott az amerikai háborús propagandának. Egyedül Washington terheli a történelmi felelősség, ha Európa ellen összefog a Szovjettel és ezzel meghosszabbítja a háborút.

Őrizzük a gyújtólapoktól a buza-táblákat

A gyújtólapokat, vagy gyutócsöveket 1940 őszén alkalmazták először Észak-Németország területe ellen intézett támadások alkalmával. A gyújtólapok négyzetes alakúak, különböző nagyságú 5, vagy 10 centiméter hosszúak vagy szélesek, celluloidból készülnek. Fekete, zöld, szürke vagy fehér színűek. Középen át vannak lyukasztva és ez a lyuk szövetéksávvá van bevonva, a szövetéksávot fémkapocs erősíti a celluloid-lapokhoz. Ebben a szövetéksávban van elhelyezve a fillérmagyságú foszforszáraz, amely

lángralobbantja a celluloidlapot.

Hasonló ehhez az olyan gyújtólap, amely két lap közé préselt töltésanyaggal van ellátva és ezeknél foszforral átitatott vattacsomó van a fémkapocokkal a laphoz erősítve. Ugyanilyen célt szolgálnak a mintegy másfél centiméter vastag celluloidcsövek, amelyekben foszfort helyeznek el. A gyújtólapokat repülőgépek szállítják és röplapok módjára szórják le a földre. Egy hold nagyságú területre 150—200 gyújtólap is eshetik. Minthogy a repülőgépek vízzel telt tartályokban szállítják a gyújtólapot, a gyújtólap nedvesen hull a földre, ahol öngyulladás

következtében lángalobban. Természetesen ehhez meleg és száraz időjárás szükséges.

A lángalobban lapocskák 25—30 centiméter magas lánggal 15—20 másodpercig égnek.

A gyújtóadást már messziről fel lehet ismerni, fehér füstrel, majd az azt követő vakítóan világos tüzfénnyel. A gyúlékony anyagok, a szalma, a fű, kátránypapírfödő, nád és hasonló anyagok könnyen lángalobbannak a gyújtólapocskáktól. A védekezés módja az, hogy a gyújtólapot és a nyomában támadt tüzet felismerjük, ha lehet, idejekorán gyűjtjük össze a lapokat és semmisítjük meg. Fontos, hogy állandóan tüzőrök figyeljék a repülőgépeket, nem hull-e róluk le gyújtólap, vagy gyújtócső.

Meg kell szervezni az ilyen őréséget, a gabonakereszteket körül kell szántani, úgy, mint ez a vasút mellett a szántóföldekénél szokás. Az összegyűjtött gyújtólapokat vízzel telt edénybe kell tenni és felügyelet mellett később elégetni. A lapokat zsebretenni vagy szekrényben, dobozban elrejteni már csak azért is veszedelmes, mert igen könnyen tüzet okoznak.

„Ne keressetek, bánatomban tettem”

Nagycsaládu embert látogatott meg a sors az orosházi határ 61. számú tanyáján Kókai Sándor hatcsaládos tanyásnak Erzsike nevű fiatal leányát holtnan találták a kukoricaföldön lévő kutban.

A leány körülbelül egy esztendeje hagyta el legutóbbi helyét, ahol házi cseléd volt azóta beteges anyjának segített a háztartásban. Rendes, csendes, jó leány volt. Szülei a hat gyermek közül veje bántak legjobban.

Hétfőn este moziba ment Kókai Erzsike.

ke. Szülei sokáig várták haza, de azután megnyugodtak, hogy talán volt gazdájával találkozott a moziban és az elhívta magukhoz segíteni a másnapi házimunkához.

Kedden reggel javában folyt a munka a 63. számú tanya kukoricaföldjén s úgy délfele Kókaiék megnézték, meddig haladt az ekekapa. Eljutottak a kutig, amelynek deszkájánál cédulát találtak.

„Ne keressetek, bánatomban tettem”.

Megismerték Erzsike irását és megtalálták a kutgém mellett a leány netiküljét

is, a kutban pedig Erzsikének már kihült holttestét.

A csendőrség megindította a nyomozást, mindezideig azonban csak annyit sikerült megállapítani, hogy ismeretlen a szülei előtt az a bánat, amire a szerencsétlen leány a pársoros cédulán hivatkozik.

„Jobbra hajts ABC”

Az új közlekedési renddel kapcsolatban kiadott 6. számú sajtóközlemény a »Jobbra hajts ABC«-t tartalmazza, amely a következőképpen hangzik:

1. Az új közlekedési rend első napjain igen lassan és nagyon óvatosan hajtsunk, különösen keresztezési pontokon és tereken.

2. Pontosan tartssunk be minden közlekedési szabályt, mert ez a még be nem idegződött új közlekedési rendnél különösen fontos.

3. Járművekkel mindig az uttest jobb oldalán haladjunk, még akkor is, ha az egész uttest szabad. Az ut közepén ne hajtsunk, mert abból nagy veszélyek származhatnak.

4. Vigyázzunk: minden forgalmi jelzés tábla stb. az uttest jobb oldalán van!

5. Keresztezéseknél, vagy ha a járdáról lelépünk, előbb mindig balra tekintünk, onnan jöhet az első veszély, az uttest közepére érkezve azután már jobbra tekintünk.

6. Járművekkel balra előzünk!

7. Villamosra, autóbuszra ne ugráljunk, mert ez a még szokatlan közlekedési rend mellett különösen életveszélyes!

8. A jobbra és balra hajtás átmeneti pontjánál egészen lassan haladjunk és különösen vigyázzunk.

9. Figyelmeztessünk másokat is, ha rossz szul közlekednek, mert ezzel magunk és mások testi épségét és anyagi javát védjük.

10. A jobbra hajtásra vonatkozó hatósági rendelkezések be nem tartásáért csakis saját magunk vagyunk felelősek.

Kézművesipari mintaműhelyeket nyitott a Felvidéken az iparügyi kormány

Budapestről jelentik: A visszatért Felvidék kisiparosainak továbbképzése érdekében Varga József iparügyi miniszter hozzájárult ahhoz, hogy az Ipari Tanfolyamok Országos Vezetősége, amely az iparügyi minisztérium keretébe tartozik, a Felvidéken is mintaműhelyeket szervezzen. Ezek a mintaműhelyek, a bevált gyakorlat szerint, a kisipari továbbképző tanfolyamok kiegészítő tevékenységként működnek, velük, kapcsolatban tehát megfelelő előadótermekről is gondoskodni kell. Jelentőségüket fokozza, hogy berendezésük és felszerelésük vándorműhely-jelleggel történik, vagyis a mintaműhelyek az egyes központokból kiindulva időnként bejárhatják az illető körzetek mindazokat a helységeit, ahol irányukban érdeklődés mutatkozik.

Az Ipari Tanfolyamok Országos Vezetősége kezdesül szabóipari mintaműhelyt létesített Nagyszőlősen, cipésziparit Munkácsán, mindkét fajta mintaműhelyt felállította Balassagyarmaton, Beregszászban, Galántán és Érsekújváron, míg Técső előadóteremhez jutott. Ezekkel a felvidéki létesítményekkel együtt a hazánkban jelenleg működő kisipari mintaműhelyek és előadótermek száma 120-ra emelkedett. A legközelebb felállítandó mintaműhelyeket és előadótermeket, amelyeknek előkészítése már folyamatban van, a visszatért keleti és erdélyi országnevezet kapja.

HIREK

««Oo»»

Magyar hősök

1915 július 4.

Ezen a napon a Krasnik környéki Stawce községtől keletre fekvő 278. számú magaslati pont ellen intézett támadásunknál Molnár Sándor volt pozsonyi 13. honvéd gyalogezredbeli törzsrörmester szakaszával órákon keresztül kitűnően irányzott tüze alatt tartotta az ellenséget. Amidőn tüzérsegünk néhány találatára az ellenséges állásba bevágott, e kedvező pillanatot felhasználva, lelkesítő szavakkal kiugrott a fedezékből és szakaszával megrohanta az ellenséget. Hősies viselkedése századának többi részét is magával ragadta s így az ellenség állása sok fogollyal és egyéb zsákmánnyal kezükre került. Vitéz tettéért az arany vitézségi érmet kapta.

1916. Példás és önfeláldozó magatartásával különösen kitűnt e napon Galambos József marosvásárhelyi 22. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadapród.

Nevezett a Buczacz környéki Welesniow-i adáz küzdelemben az ellenséges gránátok fergegében csodálatos elszántsággal vitte előre szakaszát.

Galambos hadapród honvédei — nagyrészt még tüzet nem látott emberek — vakon és a legnagyobb rendben követték szeretett parancsnokukat a lehetetlennek látszó uton és rettenhetetlen bátorsággal vetették magukat az ellenségre. Galambos hadapród ebben a félelmetes helyzetben is halálmegvető, vig kedéllyel öntött lelket embereibe. A rohamot siker koronázta, az ellenség menekülésre kényszerült. A győzelem dicsőséges pillanatában azonban a kiváló szakasparancsnok megsebesült. Vitézségét a nagy ezüst vitézségi éremmel jutalmazták.

OTI ügyeletes orvos: Dr. Szabó Endre, Florián ucca 8.

Ügyeletes gyógyszerár: „A n g y a l” gyógyszerár, Jókai tér.

A Ház minden törvényjavaslatot vita nélkül elfogadott. Budapestről jelentik: A képviselőházban délelőtt 10 órakor nyitották meg az ülést. Az első pont az ügyvédekre és ügyvédjelöltekre vonatkozó törvényjavaslat volt. A törvényjavaslatot a képviselőház minden vita nélkül elfogadta. A következő ülést pénteken tartja a ház.

Beiratkozások a szegedi egyetemre. A Horthy Miklós tudományegyetem az 1941 és 1942 tanév első felére szept. 1-16 között fogad el jelentkezéseket. Azok, akik első ízben iratkoznak be a szegedi egyetemre kötelesek a beiratkozás alkalmával felmutatni a kérvényezés útján az egyetemről nyert engedélyüket is. Ilyen irányú kérvényeket augusztus 31-ig kell benyújtani a kari dekánnak.

Gyomor-, bél-, máj- és anyagcserebetegségek szívesen isznak reggelként felkeléskor egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert ennek hashajtó hatása gyors és biztos, igen enyhe s ezért nagyon kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Hejsinkij rádióállomás naponta négyszer sugároz magyar adást. Hejsinkiből jelentik: A finn főváros rádióállomása megkezdte magyar adásait s naponta négyszer sugároz műsort magyar nyelven a 19, 16, 31 és 25 méteres hullámhosszon.

Több új vasutvonalat építenek Horvátországban. Zágrábról jelentik: A horvát kormány több új vasutvonalat építését vette tervbe. Ezek szerint Bihácsot vasuthálózat kötné össze Kninnel. Banyaluka és Udine között is vasut épülne. Ez a vonal Szarajevó keresztlél vezetne. Brckót Zenicával kötik össze. Ezt a tervet most tanulmányozzák, s valószínű, hogy meg is valósítják. Új vasutvonalat építenének a Plitvicai tavakhoz. Zágrábról kettős sínpár vezetne a német határig, s Eszékről, Vinkovcin. Szarajevón keresztül vonatjárat indulna Metkovicig.

ELITÉLTEK HÁROM ZOMBORI LAKOST, MERT NEM TARTOTTÁK BE A LÉGVÉDELMI INTÉZKEDÉSEKET. A zombori rendőrség büntető bírása most mondotta ki első ítéletét a légvédelmi rendelkezések, illetőleg az elsötétítésről szóló intézkedések megszegése miatt. Gertner Mátyás vendéglőst (Erzsébet körut 15) és Perlesz Gergelyt (Nagy templom u. 22) fejenként 10 napi elzárásra átváltoztatható 20 pengő pénzbüntetésre, Politzer Manót pedig 15 napi elzárásra átváltoztatható 30 pengő pénzbüntetésre ítélték.

Felhívás a zombori Iparosdalárda tagjaihoz. A zombori Magyar Iparosdalárda vezetősége közli tagjaival, hogy hétfőn este 8 órakor a női kar, kedden este 8 órakor a tenor I., szerdán este fél 8 órakor a női kar, fél 9 órakor a basszus I., pénteken a basszus II. tart énekpróbákat. Az énekkar vezetősége kéri az összes tagokat és azt az ötven hölgyet, akik az énekkarba beiratkoztak, hogy pontosan jelenjenek meg.

HÉTFŐN MEGKEZDŐDIK A FÉMGYŰJTÉS ZOMBORBAN. Mint a Délvidék már jelentette, a városparancsnokság elrendelte a fém (vas, réz stb.) hulladékok beszolgáltatását. A fémgyűjtő kocsik hétfőn kezdi meg a gyűjtést a városban a cserkészcsapatok segítségével. Jól teszi a lakosság, ha addig összegyűjti a vas és más fémhulladékokat, hogy a kocsik megjelenése alkalmával azonnal átadhassa, amivel elősegíti a gyűjtés ütemét.

Születések, halálozások, házasságkötések Zomborban. A zombori anyakönyvi hivatal szerint az utóbbi 10 napban Zomborban 26 gyermek született, 8 leány és 18 fiú. Házasságot kötöttek: Herczl Mihály—Gumnovics Erzsébet, Unyi Mihály—Vukovits Mária, Kunits István—Mikszavlyev Mária, Mák Béla—Molnár Erzsébet, Vujevics János—Csuvarzdzsics Franciska, Maunits Ferenc—Terzics Erzsébet, Bosnyák András—Uglik Katalin, Jakab István—Noll Katalin. Elhunyt 4 nő és 10 férfi. Névszerint: Barvick Károly 39, Kélics Dusan 74, Purda Andrásné 31, Péin Ádám 58, özv. Zsárkóvácskj Györgyné 61, Lukics Tivadarné 49, Obadics Zsárkó 51, Topalov Tamásné 53, Vámosi Jenő 55, Mihály Gyula 35, Obuskovics Emil 89 éves, Plávsics Miklós 18 hónapos és Kordélyos Ádám 1 napos korban.

Német katonatemetés Topolyán. Szombaton az utmenti árokba fordult egy német katonai tehérgépkocsi, s Adolf Seiter a helyszínen meghalt. A német katona holttestét Topolyán helyezték örök nyugalomra. A temetési szertartást Scherer Péter bácsfeketehegyi evangélikus lelkész vezette. A község nevében Turmezey István főjegyző és Tölgyessy Lajos bíró helyezett koszorút a sirra.

Szegeden a legkényelmesebb a Royal szálló

Mulatozás közben sarlóvaj halálra sebezte haragosát. Halálosvégű verekedés zajlott le Deáki községben, ahol Dóra Lajos 29 éves vasúti pályamunkás mulatozás közben megpillantotta két régi haragosát, akikkel vitába keveredett. A vita hevében verekedésre került a sor és az egyik legény sarlóval összeszurkálta Dórát, aki röviddel később belehalt sérüléseibe. A halálos sebet ejtő legényt a csendőrség letartóztatta.

113 pengőt gyűjtöttek Őrszálláson a Főméltóságú Asszony nyomorenyhító akciójára. Őrszálláson a magyar asszonyok gyűjtést indítottak a Főméltóságú Asszony nyomorenyhító akciója javára. A gyűjtés eredményét, 133 pengő 20 fillért már el is küldték rendeltetési helyére.

Július 7-ig maradnak Topolyán a nagyszalontai színészek. A nagyszalontai színészek július 7-ig maradnak Topolyán. A bucsuelőadás műsorán tarka est szerepel.

Száz ezer pár fatalpu szandájt készítenek a vásárhelyi iparosok. A talpbőr- és cipőkorlátozás divatossá tette a fatalpu szandálokat. A hódmezővásárhelyi szandájkészítő iparosok eddig száz ezer pár fatalpu szandájt készítenek s ennek a munkának befejeztével most kezdik meg a fatalpu bakancsok készítését, amiből egyelőre ezer párra kaptak hazai rendelést. A fatalpu szandálokat és bakancsokat különleges vásárhelyi módszer szerint készítik az iparosok.

SZAPPANT

a legjobb és legolcsóbb beretvaszappant kaphatja garancia mellett. A meg nem felelő árút 14 napon belül becserelem

Száva Sebők Pál,
Zombor, Kalap utca 78.

Minden iparosnak és kereskedőnek rak tárkönyvet kell vezetnie a bőrtalpu lábbelikről. Budapestről jelentik: Minden iparosnak és kereskedőnek, mint ismeretes, negyedévenként kell bejelenteni bőrtalpu lábbeli készletét. A bejelentési kötelezettség kiegészítése és az utalványköteles cipő forgalmának hatékonyabb ellenőrzése céljából a közellátási miniszter elrendelte, hogy július 1-től minden iparosnak és kereskedőnek raktárkönyvet kell vezetnie.

A raktárkönyvben fel kell tüntetni azokat az utalványköteles kész cipőket, amelyeket az iparos vagy kereskedő tovább eladás céljára megszerez és egyúttal pontosan fel kell tüntetni azt, hogy a fogyasztónak milyen sorszámmal ellátott utalvány alapján adott el lábbelit. Az iparosnak vagy kereskedőnek pontos szállítójegyzék kíséretében szabad csak utalványköteles cipőt kiszolgáltatni. Az ellenőrzés megkönnyítését szolgálja az a rendelkezés is, hogy a kész cipők eladásával foglalkozó iparosok és kereskedők az utalványköteles cipőkészletet elkülönítve kötelesek tartani azokról a cipőktől, amelyeket vásárlási könyvre adhatnak el. A most kiadott rendelet alapján már július hónapban az illetékes hatóságok az eddiginél sokkal hatékonyabban tudják ellenőrizni azt, mennyiben tartják be a cipő forgalmának korlátozásáról szóló rendelet intézkedéseit.

Szenttamási hírek. A tűzharcos szövetség szenttamási csoportja is megalakult. Az értekezleten mintegy 5—600-an vettek részt. Korelnökké Molnár András gazdálkodót választották meg, ügyvezető Kurucz István lett, míg a választmány tagjai Bergei József, Gion József, Szegi András, id. Bergei Antal, Kluck Illés, Kerekes Lajos, Schleiff János, Toldi Kálmán, Sendula János, Kőszegi János, Kovács Sándor, Bucella Géza és Erős Ferenc. — Az iskolás gyerekek jólsikerült évvári vizsgát rendeztek. A diákok szép előmenetelről tettek tanuságot. Az évvári ünnepségen résztvettek a hatóságok és igen nagyszámu közönség. A jólsi került előadás rendezéséért Berecz László iskolaigazgatót és Székely Ilona óvónőt illeti dicséret. — Az óbecsei járási katonai parancsnokság Szenttamáson este tíz órában alapította meg a zárórat.

Megkezdte működését Topolyán a Vöröskereszt szervezete. A Vöröskereszt fiókegyesülete megalakult Topolyán. Az egyesület vezetője a következő: elnök Barys Viktor plébános, társelnök dr. Hadzsy Jenőné, alelnök dr. Truka Józsefné, jegyző Kiss Lajosné, fő ápolónő dr. Fárnek Dezsőné, műtősnő Gaál Imréné, titkár Béné István, egyesületi orvosok dr. Náray Gyula és dr. Hadzsy János. A választmány tagjai: Turmezey Istvánné, Szabó Ferencné, Náray Lajosné, Jablonszky Elemérné, Bodrog Imréné, Beer Jenőné, Kozma Sándorné, Juhász Lajosné, Szentiné Szabó Mária, Dudásné Vojcsena Franciska, dr. Lórik Antalné, Tölgyessy Lajosné, Nagy Sándorné, Tomik Jánosné, Szikora Jánosné, Sütő Jánosné, dr. Pummer Sándor, Tóthiszegi János, Kvanduk Ferenc, Würst Ferenc, Schneider Dániel, Kovács Sztrikó István, dr. Náray Gyula, dr. Hadzsy János, Langhof László, Kiskároly János, Béné István, Nagy László, Bakay Pál, Mikuska Mihály és Koiss János.

A kabinetiroda köszönte Bezdánnak. A Kormányzó Ur születése napját Bezdán nagy fénnel ünnepelte meg és hódolótáviratot küldött a Kormányzó Urnak. A távirat ra a következő leirat érkezett a kabinetirodától: A Kormányzó Ur Ó Főméltósága a születésnapja alkalmából Bezdán magyar község nevében Bodonyi Gyula községi jegyző által táviratilag előterjesztett szerencsekívánatokért szíves köszönetét nyilvánítja. Urai.

Kamatmentes hosszulejárati kölcsönt kapnak a kispesti iparosok és kereskedők. A gazdasági nehézségekkel küzdő kispesti kiskereskedők és kisiparosok segítésére a város vezetősége kamatmentes kölcsönöket fog folyósítani. Dr. Molnár József polgármester dolgozta ki az erre vonatkozó terveket. A kölcsönt a Nép és Családvédelmi Alapból teremtik elő és csakis a leginkább rászoruló, sokgyermekes, józanéletű, dolgozni szerető kisiparosoknak és kiskereskedőknek juttatnak belőle. A kölcsön összegét úgy akarják megállapítani, hogy az üzem és üzlet fenntartására szükséges nyersanyagot, illetve árut beszerezhessek az illetők és a törlesztést hosszulejárattal fogják megállapítani. A kölcsön törlesztését majd akkor kell megkezdeni, amikor a kölcsönvevő anyagi helyzete már megszilárdul. A polgármester már megismertette tervezetét az érdekeltekkel, akik nagy elismeréssel nyilatkoznak erről.

Pécs közönsége kétezer könyvet gyűjtött a Bácskában letelepedett bukovinai Székelyeknek. Pécsről pár nappal ezelőtt mozgalom indult meg, hogy a Bácskában letelepedett bukovinai székelyek részére hazafias tárgyú magyar nyelvű könyveket gyűjtsenek. A mozgalom nagy sikerrel járt, amennyiben a város közönsége rövid idő leforgása alatt közel kétezer tankönyvet, szépirodalmi könyvet és imakönyvet küldött a Bácskában letelepedett székelyek részére.

Kétezer tenyészkocát osztanak szét a gazdák között. A földművelésügyi minisztérium az előző évek szép eredményei alapján az idén is megismétli a tenyészkoca-akciót. Ez évben 2000 darab 50 kilogrammnál nem könnyebb, 8—10 hónapos tenyészállatok kerülnek kiosztásra. Az akciónál a 30 holdnál kisebb földdel rendelkező kisgazdák részesülnek, de azok is csak egy-egy kocát kaphatnak. A minisztérium a tenyészkocák kiosztási árát darabonként 100 pengőben állapította meg. Természetesen a kormány ennél lényegesen magasabb áron szerzi be a tenyészállatokat, de az ánkülönbözetet és az egyéb költségeket az akció viseli.

Kielégítik a cséplők gépszükségletét. Budapestről jelentik: Több helyről hangzottak el panaszok cséplőgépszűhiány miatt. Ezzel kapcsolatban illetékes helyről a következőket állapítják meg: Az anyaggyártáskodás börtári bizottsága (Budapest, IV., Tűr István-utca 4.) a községi előjáróság igazolásával ellátott gépszijigényléseket a lehető legrövidebb időn belül kielégíti. Az érdekeltek az igénylés módjáról a Magyar Bércsépők Lapjában és az OMGE hivatalos lapjában megfelelő tájékoztatást nyertek. A községi előjáróságoknak kell igazolni azt, hogy a helyszíni vizsgálat szerint a cséplőgépet üzemben tartó igénylőnek az igényelt gépszijra feltétlenül szüksége van. Az igénylések kielégítésénél eddig rendszerint azért történt késedelem, mert az igénylők megfelelő igazolás nélkül terjesztették elő igénylésüket. A szabályszerű igénybejelentéseket azonnal elintézik. A cséplőgépeknek kenőolajjal való ellátása érdekében a közeli miniszter már korábban intézkedett. Tájékoztatás végett közlik az érdekeltekkel, hogy amennyiben a közbejött rendkívüli események nem támasztanak újabb különös nehézségeket, az olajipari vállalatok a jövő hét közepéig kenőolajjokkal valamennyi vidéki lerakatukat elegendő mennyiségben ellátják.

A szegedi Vasutasok uszó és vízipólócsapata Zomborban és Szabadkán. A szegedi Vasutasok vízipóló és uszóegyesülete szombaton Szabadkán, vasárnap pedig Zomborban vendégszerpel. Szabadkán szombaton délután négy órakor a Palicsi SK-val mérkőz össze erejükét a szegedi játékosok. Ez lesz az első vízipólómérkőzés a felszabadult Délvidéken. Vasárnap Zomborban játszanak vízipólómérkőzést a szegediek. Itt a Sport lesz ellenfelük.

A Zentai AK vízipólócsapata Szabadkán. Szabadkáról jelentik: A Zentai AK vízipóló csapata vasárnap a Palicsi SK csapattal játszik.

Önmaga ellen vét, aki nem lép be a Magyar Közművelődési Szövetségbe

Zomborban nagy lendülettel folyik a fiók megszervezése

A Délvidék magyarságának egyetlen összefogó, általános érdekképviselője a Délvidéki Magyar Közművelődési Szövetség, amely nagy lendülettel folytatja a szervező munkát. Nem kell külön hangsúlyoznunk, mennyire érdeke minden magyarnak, hogy belépjen a szövetségbe, hiszen a Délvidéknek annyi kérdése van, amelyek megoldásához szükséges az egység, a minden délvidéki magyart összefogó érdekképviselő.

A Szövetség zombori fiókja és lendületes szervező munkát végez, sajnálattal kell azonban megállapítanunk, hogy vannak még magyarok, akik érthetetlen közönnyel viselkednek a Szövetség iránt és még mindig nem jelentkeztek a Szövetség tagjaként. A szövetségi tagságot illetően sokan félreértésben vannak. A szervező bizottság megállapítása szerint sokan azt hiszik, hogy ha tagjai egy olyan hatóságilag már engedélyezett és újra működő egyesületnek, a-

mely mint egyesület belépett a Közművelődési Szövetségbe, akkor ő mint ennek az egyesületnek a tagja önműködően a Közművelődési Szövetség tagjaivá válnak. Ez tévedés. Az egyesület azáltal, hogy belép a Szövetségbe, egyáltalán nem viszi magával automatikusan saját tagjait is. Tehát az egyesületi tagság még nem elegendő a szövetségi tagsághoz és annak különben sem feltétele. Személyenként, egyenként kell minden magyarnak belépnie a Közművelődési Szövetségbe, kitöltve a belépési nyilatkozatot a legjobb lelkiismerete szerint és feltüntetve, hogy mennyi anyagi hozzájárulást biztosít a Szövetség céljaira, amelyek egyúttal mindenkinek személyes érdekét is szolgálják.

A szervező bizottság fáradtságot és időt nem kímélve dolgozik a DMKSz kiépítésén és minden magyarnak kötelessége, hogy ezt a munkát megkönnyítse és eredményessége érdekében mindent elkövessen.

Vigyázz a címre! a legszebben és a legszakszerűbben fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a Karmelita templommal szemben

Alapítva 1824-ben

Vigyázz a címre!

Befejeződött az érettségi vizsga a zombori főgimnáziumban

Minden jelölt sikerrel vizsgázott

A zombori m. kir. főgimnáziumban befejeződtek az érettségi vizsgák. Összesen 37 tanuló jelentkezett érettségire s valamennyien eredménnyel tették le a vizsgát. A jelöltek közül jelesen: Csörföly Tibor, Drakuics Radomir, Fazekas Irén és Zucker Éva vizsgáztak. Jól érettek: Bózsics Pál, Braun Éva, Braun Olga, Bruck István, Gradszki Mirosláv, Horváth Aranka, Ince Erzsébet, Kélics Istvánka, Krónics Nevenka, Levang József, Link Sándor, Nagy Imre, Ódry József, Petrovics Vera, Szorg Etelka, Tapavica Mira, Turi László, Ujhelyi Imre, Vukov Milica. Érettek: Gärtner Gábor, Tlökner Károly, Gyurin István, Haas Endre, Horváth Károly, Jasznicz Illés, Jojin Zsifkó, Metzger Vilmos, Nasztasics Vaszilije, Nesztorov Lázár, Petercsics Milivoj, Reberics Antal, Szabó Imre, Szávics Boriszláv. Erdemes megemlíteni, hogy a jelöltek közül 17-en dolgozták ki a nyelvi dolgoza-

tokat magyarul. Két tétel volt, ezek közül a jelöltek szabadon választhattak: A magyarok és szerbek közös küzdelme a törökök ellen (a történelemben és a szerb népköltészetben); A Duna szerepe a középeurópai népek közgazdasági és közművelődési életében.

A szóbeli vizsgálatokon vitéz Szentendrey Ágoston tábornok is megjelent dr. Schömen Lajos tanügyi előadó társaságában, meghallgatott több fejeletet s a legnagyobb elismeréssel szövegezte a jelöltek készültéről. A vizsgálaton a Déli hadsereg katonai közigazgatási csoport parancsnokságának megbízásából Magassy Antal, a gimnázium megbízott igazgatója vezette, aki az eredmény kihirdetése után meleg szavakban szólott az érettekhez, lelkükre kötve a magyar állameszméhez való önkéntelen hűséget és magyar kultúra szeretetét.

—:0:—

Apolónői tanfolyam

A Zombor városi Vöröskereszt választmánya f. évi július hó 7-i kezdettel két hetes házi betegápolási tanfolyamot rendez.

A tanfolyam sikeres elvégzése feljogosítja a tanfolyam hallgatóját arra, hogy részt vegyen a Vörös Kereszt apolónői tanfolyamán.

Azok akik a jugoszláv Vörös kereszt egyeslet részéről nyertek vörös kereszt apolónői kiképzést, a két hetes tanfolyam elvégzése után, magyar vöröskeresztes apolónői diplomát kapnak.

A tanfolyam két héten keresztül napi két órát tart és a tanfolyam idejét a jelentkezők többsége fogja meghatározni.

A tanfolyam résztvevői két pengő részvételi díjat fizenek, amely összegben benn-

foglaltatik a bizonyítvány kiállítás díja is.

A tanfolyamra jelentkezni lehet Dr. Müller János ügyvédi irodájában (Zrinyi utca 11 sz. alatt), vagy telefon útján 167 telefon száma d. e. 8 órától déli 12 óráig és d. u. 3 órától d. u. 6 óráig.

ÉRTESÍTÉS

Van szerencsém értesíteni a t. birtokosságot és más érdekelteket, hogy földmérői irodát nyitottam. Vállalok parcellázási, megosztási, birtokrendezési és minden e szakmába vágó munkákat. Kérem szíves pártfogásukat. Tisztelettel:

PELAGICS DRAGOMIR
földmérnök, Zombor, Nagytemplom ucca 12.
Telefon 174.

SZELLEMI ÉLET

Erdély látnoka: REMENYIK

Ma így írják: Reményik Sándor. De volt idő, mikor egyszerűen Végvári volt. És tilos volt leírni, vagy legalább is nem volt tanácsos. A magyar végek énekese volt — legtöbbször csupán ennyit tudnak róla. A megszálló hatalomra fel nem esküdt tisztviselők, sanyargatott, keserített magyarok párnáik alatt rejtegettek egy tucat Végvári-verseket a szívében visszavert három magyar színről, szörnyű fogadalomról. Azon túl kevesen kérdezték, hogy Végvári ki. Írása tűz volt, mert megbántott szíve mélyéről tépte fel. Ő vallott Erdélyről, ki minden erdélyi legerdélyibbje lett s Erdély után mondta a magyar önmegtartás szent igéit. Minden inogott körülöttünk és velünk, egy bedőlő világ omladékai alatt nyögtünk s mégis, vagy talán éppen azért áhitattal hallgattuk az írás hitelének tornyába zárkózott remete szavait. Halk pendülés, halvány színek, könnyű illatok, de örökké sajtó tanulság, soha nem feledhető igazság s mindnek a neve együtt: Reményik művészete.

Erdély talán a véletlennek, talán a Gondviselésnek köszönheti profétáját. Magához szívtá, nem eresztette, ijesztgette, kinozta s végül vállára tette a nemzeti kisebbségre alázott magyar sors nehéz keresztjét. Ő hordozta is türelmesen, lázadás nélkül. Homlokán viselte a kiválasztottak bélyegét, kiknek többet kell szenvedniük, mint másnak, mert sorstársaikért marcangolják magukat.

Utja dágványos, nehéz magyar út. Indulása és delelése között világok omlottak össze. Most, hogy kissé helyreállt az ősi rend, úgy ír, mintha önigazolásra szorúlna: nem a magyarság, hanem a változott idő előtt. Legújabb, még kéziratban levő verseiben felidézti összeszorított fogu napjaink emlékét, mikor nemcsak a katona, de az is hős volt, aki helyt állott a szikkasztó szélben, tépő viharban.

A Fagyöngyök (1918) a világháború hullámverésének kitett magyarság versei. A régi rend tartóoszlopai recsegve törtek szilánkokba körülöttünk. Létealapunkat tépte szaggatta már az áradat. Nagy csodák estek Keleten, Romanov elvtárs hazájában. S mi álltunk és vártunk valamit.

A Csak így (1920) az eszmélés dala volt a bódító csapás után. Most már számba lehetett venni mi esett meg velünk. Itt is ott is alattomos örvények morajlottak sötéten. Tátongó szakadékok ásitottak, várva beléhullásukat. A költő úgy érezte, hogy »valamitől mi mindig bucsuzunk«. De még nem sejtette, mi mindentől kell elbucsuzunk pusztá létünk megmentéséért.

A költő felneszelt. Meghallotta a Vadvezek zugását (1921), az omlások és romlások mélyén előtörő tiszta vizü erecskék csobogását. Még nem merithettünk vigaszt belőlük, de ő már hallotta jelenlétüket. Ez is nagy eredmény volt akkor.

Aztán kitárta lelkét, megmutatott egy zugot. A műhelyből (1924) s a kívül várakozók előtt megcsillantotta az első remény sugarát, a kibontakozás bizonytalan körvonalait.

Nemsokára a szívek az Oltól az Érig összedobbantak. Megérezte a magyar, hogy itt most Egy eszme indul (1925). Diadalra kell vinnünk, különben velepusztulunk mi is és majd álszentesen ránkterítik szemfedőül. Ekkor már tudtuk, hogy van téli rózsató, mely a hó alatt csupaszon is magában rejti az élet csiréit s azok az első nap-sugár csókjaira kibomolnak, rózsává virulnak. Láttuk, hogy van zordon vár. Van ellenálló Helgoland a dühöngő tenger közepén. Van ige, mely minden titkot felölel. Az eszme már moccan a rügyben, bár ekkor még »egyetlen tett a költő álma volt«

Megalkotta az első erdélyi magyar jelképet, az erdélyi ember beszédének új eszközeit, melyek majd elmélyülnek, kiszélesednek, megsulyosodnak.

Meghallotta, hogy Atlantisz harangoz (1925) a mélyben. Elsüllyedt országból tör fel a hang, mint véres buborék a vízbe fult után. Voltak ott elakadt vonatok. A nélkülvölő diák bár nem is ismerte az elveszített léte, honnan atyáit kiökték s így — szegény — még álmaiban sem lopakodhatott vissza a boldog korba. Meglátta a testvért és fájt neki, hogy az iszonyu mélységben van. Csak szenvedni tudtunk, az életfához kötve.

Majd Két fény között (1927) vergődött, véresre sebezve testét-lelkét. A belülvölő árnyéka kivetült, árulkodott, zokogott, nem lehetett letagadni.

Ekkor megállt Szemben az Örökmécs-csel (1932). Horatius-i bölcsességgel tépte, ostromozta önmagát: non omnis moriar — nem halok meg egészen mert már adtam valamit másoknak: egy-két sebet enyhítettem egy-két reményt lobbantottam...

Az örökkévalóság viszonylatában számot vetett helyzetünkkel. Istenes énekek szakadtak fel benne. Már-már arra a felfogásra jut, hogy mindössze a hit maradt meg nekünk Kenyér helyett (1932).

Innen még egy lépés a legkifejezőbb kép felfedezéséig: Romon virág (1935) — mondja és Erdélyre gondol, mely csodaképpen éj tovább, »Tulszükre szabótt csaláncsöntösünkben« kissé kényelmetlenül járunk Sóvárogra tekintgetünk oda túl. A sorsunk lehet ez: elvérezni egy fonák igén. De tenünk kell, mert becsület dolga. Megfájlaltuk az elpártolt lilionszálat, aki termést hozni idegenhez hajolt. »Nem lehet« — alapította meg végzetes hangon egy Erdélyből bujdosó; kisebbségi sorban nem lehet megmaradni, nem lehet fennmaradni. »Lehet, mert kell« — felelte a költő; tiz köröm mel vereksznünk majd, ahogy lehet, de nem hagyjuk a templomot s az iskolát. Pedig legsúlyosabb érve csak az volt, hogy: kell. Fáklyafutás az élet. Bár hangtalanul összerogyunk utána, a lángot, a szent tüzet vinni kell, míg váltáshoz érünk s a következő nemzedék átveheti.

Ekkor jött a Magasfeszültség (1940) egész Európában. Az erdélyi jelkekben is ekkor. Új remények tüze lobbant, új eszmék visszavert fénye villant meg itt is, ott is. A nagy feszültség kissé enyhült Bécsben.

Következett a hazatérés szolozmája. De énekét komorrá tette a Feleki tetőről fenyegette bevillanó idegen szuronyok tampa fénye. Aki majdnem egy kerek emberöltőn át fájdalommal összeszorított fogakkal bátorította testvéreit, most megrettent, hogy a felszabadulás megfosztotta szólásától: az öröm nem az ő beszéde. Eddig úgy született a vers, mint kagylóban a gyöngy: bántották s ő védekezett. Most megszűnt a bántás, vagy legalább is enyhült. Örvendeni kell. Újabb verseit mégis — kissé keserűen — maga is korszerűtlennék véli. A régi sebek hege ma is sajog; érthető, ha minden érintésnek fájdalmas utóhatása is van. Ez a fájdalmas utánazsongás azonban nem tarthat sokáig, mert Reményik Erdélyé, Erdély pedig lélekben gyógyul s mint forradással az erdei fa, úgy elfedi a huszéves történelmébe véssett idegen bemetszéseket.

PARAJDI INCZE LAJOS.

IRÓGÉPET olcsó propaganda árbán árusítok. (Continental írógép már 200.— P-től. Hermes már 150.— P-től.) Kivánságra bemutatom.

Cirilbetűs gépet nagy árbán becséreltem. Raktáron van: OLYMPIA, ERIKA, REMTOR, KAPPEL, GROMA, HADA, URÁNIA, MERCEDES, TRIUMPH stb. minden létező márkájú gép. Számoló-, sokszorosító-, cimiró- és könyvelőgépek, minden létező rendszerű raktáron. Kedvező fizetési feltételek. Irógépiavítás. Csere. Üzletszerzőket nagy kereseti lehetőséggel felveszek.

KISS ELEK

irógépvállalata, GYULA.

Könyv

Jugoszlávia összeomlása

Fall Endre könyve

Dr. Fall Endre, a Magyar Revíziós Liga üv. igazgatója eddigi, joggal feltűnésteltő könyvei sikerét egy új mű megírásával tetézte. Hivatásából kifolyólag tanulmányozta a szomszédos trianoni államalkotási történetét, összetételét, viszonyait és így módja volt arra, hogy ne csak tudományos alapossággal, az okok és okozatok szerves összefüggésének pragmatikus megállapításával, hanem kritikai szemléletével is előre lássa az elhibázott alapokon épült államalkotások összeomlásának törvényszerűségét. »Jugoszlávia összeomlása« című most megjelent könyve éppen ezért hézagpótló, mert ebben megírta Jugoszlávia népeinek történetét, uralkodó eszméi kialakulásának mi-kéntjét, miértjét, egyéniségi-, hagyományi-, vallási-, műveltségi hasonlatosságait és ellentéteit. Rendkívül érdekes és szemlél-tető okmányozás alapján ismertette Jugoszlávia népei külön-külön fejlődésének ese ményláncolatát. Felfedezte e népek állam-máválásának küzdelmeit, vergődéseit, bom-lásának indokait és végül drámai erővel ad ta elő a mondvaacsnált mozaikállam végle-ges összeomlását.

A művet, amelyet három térkép illusztrál, elsősorban az egész szokatlan tárgyilagosság és adatszerűség jellemzi. Fallnak minden megállapítása adatokkal és dokumentumokkal bizonyítható. Másodszor külön dicséretet érdemel, hogy a jugoszláv kérdésnek meggyőző erővel adja lélektani, pszichológiai összefüggését és a végkifej-lés logikai természetességét.

Külön kiemeljük a könyv két fejezetét. Az egyik amelyben évszázadokra visszame-nő visszapiillantással bizonyítja, hogy a szerbek mindig tulzott imperialisták voltak, amiért is örökös nyugtalanságban tartották az egész Balkánt, hogy ez a nyugtalanság robbantotta ki a világháborút, tette lehet-lenné a Jugoszláviában élő népek és nem-zetek életét és vezette arra a katasztrófára ez évben, amelyet e szellem szenvedélyes és megfontolatlan képviselői idéztek elő a kérészelet puccskormány katasztrófális ki-robbantásával. A másik az a fejezet, amely ben a szerző szembeállítja egymással az illyrizmust Nagyszerbia fantasztikus eszmé-jével. A horvátok legfamatikusabb álmodo-zói ugyanis sohasem gondoltak a Szerbiá-val való egyesülésre, hanem csak a horvát és rokonfajú népek egyesülésére gondoltak miután Napoleon rövid időre megteremt-te az illyr államot. Ezzel szemben a szerbek mig török elnyomás alá nem kerültek, im-perialisztikus szellemben fegyverrel akarták uralmuk alá hajtani az összes délszláv né-peket, a bosnyákokat és horvátokat is és a török iga alól való fölszabadulás után ez az álom izgatta a felelős és felelőtlen szerb sovinistákat.

E könyv pótolhatatlan annak, aki e kér-dés egész komplexumát alaposan és min-den részletében meg akarja ismerni.

**Evezredek viharát kiálltuk,
mert magyarok voltunk és
keresztények**

Közgazdaság

Rendelet

Zombor thj. város területén a készbőrök forgalombahozatalával foglalkozó nagy és kiskereskedők által felszámítható legmagasabb bruttó haszonkulcs megállapítása tárgyában

1. §.
 (1) A jelen rendelet hatálya kiterjed minden, a visszafoglalt délvidéki területen telephellyel bíró kereskedőre, aki készbőröket hoz forgalomba.
 (2) A jelen rendelet alkalmazása szempontjából bőrnagykereskedőnek az tekintendő, aki készbőröket kizárólag kereskedők vagy nagyobb szükségletű vevők (cipőgyárak) és legalább 12 munkást állandóan foglalkoztató tömegtermelő üzemek részére ad el.
 (3) Azok a kereskedők, akik a jelen szakasz (2) bekezdése szerint nagykereskedőknek tekintendők, 8 napon belül ezen minőségüket az illetékes városi, illetve járási katonai parancsnoknál bejelenteni tartoznak.
 (4) Importőrnek tekintendő az a kereskedő, aki készbőröknek kizárólag vámkülföldről való behozatalával és forgalombahozatalával foglalkozik.

2. §.
 Kereskedők által forgalombahozott készbőrök eladási ára nem lehet magasabb, mint a 3., illetve 4. §-ok szerint kiszámított beszerzési árak, valamint az 5. §. szerint felszámítható bruttó haszonnak együttes összege.

3. §.
 (1) Belföldi beszerzés esetén beszerzési ár alatt értendő az előállító üzem vagy a nagykereskedő által számlázott egységár, az árellelőrzés országos kormánybiztosa által engedélyezett, felszámított felárral, forgalmi adóval és esetleges fényvüzei adóval növelve, amelyhez még hozzászámítható:
 a) az áru távolsági szállításával kapcsolatban felmerülő és az áru beszerzőjét terhelő szállítási költség,
 b) a forgalombahozott áruval kapcsolatban fizetett közterhek, illetékek.
 (2) A jelen §. (1) bekezdés szerint kiszámított beszerzési árból levonandók:
 a) az árengedmény (rabatt),
 b) a forgalmi jutalék,
 c) bármilyen egyéb címen akár a számlázással egyvideiüleg, akár utólagosan nyújtott engedmény,
 d) a pénztári engedmény 3%-ot meghaladó része.
 (3) Azok a cégek, amelyeknek szabályszerűen vezetett üzleti könyveiből a (2) bekezdés szerinti engedményeknek, vagy azok bármelyik csoportjának előző évi átlaga hitelérdeklően megállapítható, a beszerzési ár kiszámításánál a (2) bekezdés szerinti engedmények helyett az így megállapított átlagot hozhatják levonásba.

4. §.
 Külföldi beszerzés esetén beszerzési ár alatt értendő a külföldi cégnek fizetett és a 3. §-ban felsorolt tételekkel növelt, illetve csökkentett ár, melyhez még hozzászámíthatók:
 a) az igényléssel, fizetéssel kapcsolatban felmerült bankköltségek, — kivéve a hitelezési költséget és az előre kifizetésből eredő kamatot,
 b) a behozatali engedéllyel és egyéb, az áru átvételével kapcsolatban — hivatalos rendelkezések alapján — fizetendő költségek,
 c) a ténylegesen felszámított csomagolási költségek.

5. §.
 (1) Nyílt árusítási üzlettel rendelkező kereskedők, belföldi gyártmányú készbőrök legmagasabb eladási árának megállapításánál a jelen rendelet 3. §-ában szabályozott módon kiszámított beszerzési árhoz legfeljebb annak az alábbi százalékos haszonkulcsokkal számított összegét adhatják hozzá bruttó haszonként:

	Nagykereskedők	Kiskereskedők
1. keményáruk (croupon, nyak, hasszél)	8%	10%
2. gépszijáknál és műszaki bőrök-nél	8%	10%
3. konfekcionált műszaki cikkek-nél	10%	12%
4. sima fekete zsiros és natur vixos bőrök-nél	8%	10%
5. fény- és huzóbőrök-nél	8%	10%
6. juh-, kecske-, bárány-, borjú-, ló- és csikóbőrből készült bélés-bőrök-nél	10%	14%
7. fekete marha- és borjúbox felsőbőrök-nél	10%	12%
8. színes marha- és borjúbox felsőbőrök-nél	12%	16%
9. ló felsőbőrök-nél	10%	12%
10. collodiumos bőrök-nél	12%	14%
11. velour- és nubuk bőrök-nél	10%	14%
12. marha- és borjú-, vízhatlan és barkássportbőrökből	10%	12%

13. lakk bőrök-nél	12%	16%
14. fekete, barna és szürke késztyübbőrök-nél	10%	12%
15. divatszínű késztyübbőrök-nél	12%	14%
16. fekete és barna sevró és bastard bőrök-nél	14%	16%
17. divatszínű sevró és bastard bőrök-nél	16%	18%
18. ruházati bőrök-nél	8%	10%
19. diszmübbőrök-nél és hüllőbőr-utánzatok-nál	14%	16%
20. valódi hüllőbőrök-nél és valódi antilopbőrök-nél	16%	18%
21. valódi őz-, kecske- és szarvasbőrök-nél	16%	18%
22. valódi disznóbőrök-nél	10%	14%
23. butor (vachetta) és autóbőrök-nél	12%	14%
24. eredeti csomagolású bőrgyári hulladékbőrök-nél	14%	—
25. eredeti csomagolású konfekciós hulladékbőrök-nél	18%	—
26. osztályozott, illetve válogatott hulladékbőrök-nél	16%	20%
27. cipőfelsőbőr és diszmübbőr céljára alkalmas hasítások-nál	10%	14%
28. cseres hasítások-nál	12%	16%
29. egyszerű kivitelű, fekete és barna kész cipőfelsőrészek-nél (raktári áru) legalább 1 tucat eladása esetén	—	12%
1 tucatnál kisebb mennyiség eladása esetén	—	14%
30. divatszínű vagy divatmintájú kész cipőfelsőrészek-nél (raktári áru) legalább 1 tucat eladása esetén	—	14%
1 tucatnál kisebb mennyiség eladása esetén	—	16%
31. sima fekete zsiros vagy natur vixos bőrből készült bakancsfelsőrészek-nél	—	10%

(2) Kiskereskedők nagyvárosi eladásoknál csak a nagykereskedők részére megállapított bruttó haszonkulcsokat alkalmazhatják. Nagyvárosi eladás alatt az áruknak eredeti gyári csomagolásban (tucat, csomag, bála, kötés, stb.) történő eladása értendő.

(3) Kicsinyvárosi eladás alatt eredeti csomagolásból származó egyes, de még egész darabokban való eladás értendő.

(4) Nem minta szerinti feldarabolásokban történő eladások esetén a készbőr legértékesebb részének ára legfeljebb 15%-kal haladhatja meg az egészbeni eladási árat, mely haszonkulcs azon ban csak oly mértékben számítható fel, hogy az összes részek eladási árának átlaga legfeljebb 3%-kal legyen az egészbeni eladási áránál magasabb.

(5) Minta szerinti kivágásoknál jelen §. (1)–(4) bekezdései szerint kiszámított kicsinyvárosi eladási árak legfeljebb 7%-kal növelhetők.

(6) Márka nélküli áruknál vagy különleges u. n. (irregulár) tételeknél a minőség szerinti osztályozás után alkalmazott eladási árak átlaga nem haladhatja meg az egész tételnek a jelen §. alapján kiszámított eladási árát. Az áruk átlagárának kiszámításáról készített feljegyzés megőrizendő, hogy annak helyessége bármikor igazolható legyen.

(7) Nyílt árusítási üzlettel nem rendelkező, lakásból, raktárból árusító kereskedők belföldi árúnál legfeljebb a jelen §. (1)–(4) bekezdésében megadott bruttó haszonkulcsok felét alkalmazhatják.

6. §.
 (1) Nyílt árusítási üzlettel rendelkező importőrök vagy belföldi bóraru forgalombahozatalával is foglalkozó más kereskedők vámkülföld-

ről származó készbőrök eladási árának kiszámításánál a jelen rendelet 5. §-ában szabályozott bruttó haszonkulcsokat keményáruknál, velour- és nubuk bőrök-nél, lakkoknál, késztyübbőrök-nél, sevróbőrök-nél, diszmübbőrök-nél, hüllőbőrutánzatok-nál, valódi hüllőbőrök-nél, valódi antilopbőrök-nél, valódi őz-, kecske- és szarvasbőrök-nél, butor- és autóbőrök-nél 4%-kal, egyéb bőrök-nél pedig 2%-kal növelhetik.

(2) Nyílt árusítási üzlettel nem rendelkező importőrök legfeljebb a jelen §. (1) bekezdésében szabályozott haszonkulcsok felét vehetik számításba.

7. §.
 A beszerzési árak változása esetén, amennyiben ugyanazon gyártmányú és osztályozású áruból a raktáron lévő készlet kétharmada már új áron szerzetett be, az új beszerzési ár alapján számított eladási ár a szóbanforgó cikknél az egész raktárkészletre nézve alkalmazható.

8. §.
 (1) A saját műhelyben készített cipőfelsőrész beszerzési áraként a felhasznált anyagoknak a jelen rendelet 3., illetve 4. §-ai szerint kiszámított értéke és a tényleg felmerült közvetlen munkabér együttes összege legfeljebb 8%-kal növelve vehető számításba.
 (2) A bér munkában előállított cipőfelsőrész beszerzési áraként a felhasznált anyagoknak a jelen rendelet 3., illetve 4. §-ai szerint kiszámított értéke és a fizetett bér munkadíj együttes összege legfeljebb 4%-kal növelve vehető számításba.

(3) A jelen §. (1), illetve (2) bekezdésében foglaltak szerint kiszámított beszerzési árhoz az 5. §-ban megállapított bruttó haszonkulcsok számíthatók fel.

9. §.
 (1) A nagykereskedők, valamint nagyvárosi eladásoknál a kiskereskedők is 8 napon belül történő fizetés esetén legfeljebb 3%, 30 napon belül legalább 2%, 60 napon belül történő fizetés esetén legalább 1% engedményt tartoznak adni a jelen rendelet szerint kiszámított legmagasabb eladási árakból.
 (2) Három hónapot meghaladó hitelezés esetén a jelen rendelet szerint kiszámított legmagasabb eladási árakhoz, minden megkezdett hónap kamatának fedezésére külön 0.6% számítható fel.

10. §.
 Tekintet nélkül az árut forgalombahozó nagy-, illetve kiskereskedők számára az általuk felszámított bruttó haszon összege együttesen nem haladhatja meg a jelen rendelet 5. és 6. §-ában a nagy-, illetve kiskereskedők részére megállapított bruttó haszonkulcsokkal kiszámított haszonösszeget.

11. §.
 Az Anyaggazdálkodás Bőripari Bizottsága által kiutalt és ténylegesen átvett bőrárak után — kivéve a közszállítások részére kiutalt bőröket — az utalványt kiállító közület (ipartestület, stb.) súlyárúknál kilogrammonként legfeljebb 2 fillér, négyzetlábbal mérendő bőrök-nél négyzetlábbanként legfeljebb 1/2 fillér beszolgáltatását kérheti a kereskedőtől. Az így fizetett összeget a kereskedő eladásainál a jelen rendelettel megállapított eladási árakon felül vevőinek felszámíthatja.

12. §.
 A jelen rendelet hatálya alá tartozó kereskedők kötelesek gondoskodni arról, hogy minden, raktárukban lévő és a jelen rendelet hatálya alá eső cikkekre vonatkozólag kétséget kizáróan megállapítható és ellenőrizhető legyen a jelen rendelet 3., illetve 4. paragrafusai szerint kiszámított beszerzési ár, valamint az alkalmazott bruttó haszonkulcs százaléka és az eladási ár.

13. §.
 A jelen rendelet a kat. közleg. alatt álló terület elfoglalása, illetve a m. kir. honvédség bevonulása óta beszerzett készbőrökkel a kihirdetés napján, a bevonulást megelőző időben beszerzett készbőrök-nél a kihirdetéstől számított 30 nap alatt lép hatályba.
 Zombor, 1941 július 1-én.

vitéz SZENTENDREY ÁGOSTON s. k.
 tábornok,
 városi katonai parancsnok.

A vaj és zombori túró eladási ára

A városi katonai parancsnokság közellátási hivatala az árszínvonal fenntartása és a közönségnek vajjal és zombori túróval való ellátása érdekében megállapította a vaj és zombori túró legmagasabb viszonteladói és fogyasztói árát. Az árak a következők:
 piaci vaj legmagasabb fogyasztói ára 4.70 P./kg.
 piaci vaj legmagasabb viszonteladói ára 4.50 P./kg.
 pasztőrözött vaj legmagasabb fogyasztói ára 5.80 P./kg.
 pasztőrözött vaj viszonteladói (termelői) ára 5.40 P./kg.

zombori túró viszonteladói (termelői) ára 2.70 P./kg.
 zombori túró legmagasabb fogyasztói ára 3.— P./kg.
 Figyelmeztetjük úgy a termelőket, mint a vaj és zombori túró forgalombahozatalával, illetve eladásával foglalkozó kereskedőket, hogy a fent megállapított árakat a legszigorúbban tartásuk be, mert ellenkező esetben árdragítás címen, a kihágás elkövetők ellen a legszigorúbban fogunk eljárni.
 Egyben felhívjuk a vásárló közönséget,

hogy mindazon termelőket és kereskedőket jelentésük fel árdragítás címén a közellátási hivatalban, városháza, földszint 10 sz. alatt, akik a

font közölt árakat nem tartják be, hanem annál magasabb áron hozzák forgalomba a vaját és a zombori turót.

Gyapjufeldolgozó üzemek gyapjú ellátása

A városi katonai parancsnokság közellátási hivatala értesíti a gyapjufeldolgozó üzemeket és iparosokat, hogy a gyapjú szükségletük fedezését a Futura zombori bevásárló kirendeltsége, Zombor, Jókai tér 2 szám alatti cég fogja biztosítani. Mindazon iparosok és üzemek, akik gyapjút óhajtanak beszerezni, ezirányú kérelmükkel forduljanak Mátyay Sándor körzeti közellátási előadóhoz, városháza I. em. 8 szám alá, ahol az igényelt gyapjú beszerzésre a Futu-

rára szóló utalványt megfogják kapni.

Egyben felhívjuk a gyapjúkészlet tulajdonosokat, hogy a Futura kirendeltségének Zombor, Jókai tér 2 szám alá jelentésük be a bárányi és juhgyapjút, akár zsírban nyírt, akár mosott állapotban van. Be kell jelenteni az ipari gyapjút is. A bejelentett gyapjút a Futura a m. kir. honvéd vezérkar főnöke által megállapított áron készpénz fizetés ellenében fogja a készlettulajdonosoktól megvásárolni.

A sertésvágás korlátozása

Zombor thj. város területén a sertések levágását azonnali hatállyal az alábbiak szerint korlátozom:

1. Száz kilogramm élősúlyt el nem érő zsirsertést, nyolcvan kilogramm élősúlyt el nem érő hussertést, valamint malacot, akár közfogyasztás, akár magánfogyasztás céljára levágni tilos.

2. Az előbbi bekezdésben foglalt tilalom nem vonatkozik kényszervágás esetére, valamint arra az esetre, ha a sertés — állatorvosi megállapítás szerint — gazdaságosan nem hizlalható.

3. Magánfogyasztás céljaira csak saját hizlalású sertést szabad levágni. Magánfogyasztású sertésnek kell tekinteni a tan és nevelő-inézetek, fogházak, kórházak, gyógyintézetek, szegény és menházak, valamint a külső cselédek és munkások ellátását.

4. Azoknak a hizlalóknak, akik egyszer

re legalább 6 drb. sertést hizlalnak, magánfogyasztás céljára történő sertésvágásra csak a katonai parancsnokság közellátási hivatala adhat engedélyt.

5. Azoknak a hizlalóknak, akik egyszerre 6-nál kevesebb sertést hizlalnak magánfogyasztás céljára történő sertésvágásra, még ha 1 drb. sertés levágásáról is van szó, csak a katonai parancsnokság közellátási hivatala adhat engedélyt.

A rendeletben foglaltak be nem tartása, vagy kijátszása kihágást képez. Azt a sertést, zsirszalonnát és húst, melyre a kihágást elkövették, elkoboztatom és a kihágást elkövető ellen a legszigorubb eljárást fogom megindítani.

Zombor, 1941. július 1-én.

vitéz SZENTENDREY ÁGOSTON s. k.
tábornok
városi katonai parancsnok.

Igy indult meg a német-szovjet háború

Elsüllyed az első szovjet tengeralattjáró...

A „Délvidék” számára írta: Paul Reymann

Kemény éjszakánk volt. Bár egyáltalán nem barátságos. Szébb, tisztább időt kívánni sem lehetett. De a világosság!... már valóságos kétségbeesítet mindannyiunkat. A lenyugvó nap nyomában parázsló vörös folt, mintha sohasem akart volna elmúlni. Makacs szivóssággal lógott a láthatáron, mindaddig, míg a nap újból fel nem bukkan. Egyáltalán nem volt tekintettel a gyorsnaszádokra, amelyeknek egészen más valami kellett volna. Sötétség, fekete átláthatatlan sötétség, hogy észrevétlenül érhessek el kijelölt új bázisukat. Még csak sejteni sem szabad az ellenségnek, hogy itt német gyorsnaszádok operálnak. A felvonulás sikerült. Hajnalba már ki is futottunk, hogy az új »terepet» szemügyre vegyük és felderítsük.

AZ ELSŐ OROSZ ÁLDOZAT

Pompás idő, elsőrangú látási viszonyok. Mindazonáltal elővigyázatosan haladunk. Egészen közel kerülünk a Krimi félsziget partjaihoz. Jól látjuk a reggeli napfényben uszó sárgás földcsíkot.

Hirtelen, mintha a habokból bujt volna ki hatalmas gőzös bukkant fel előttünk. Teljes gözzel vágta feléje. Még nem vettek észre bennünket a fedélzeten. Annál nagyobb odaát a zavar és kapkodás, amikor tudomást szereznek a német gyorsnaszádok jelenlétéről. Ahelyett azonban, hogy a nehéz gépfegyverekből leadott figyelmeztető sortűzre azonnal megállnának, teljes gözzel menekülni igyekeznek. Ezek sem ismerik még a német gyorsnaszádokat!

ÉS UTJÁRA INDUL AZ ELSŐ TORPEDÓ

Pompásan ül a gőzös tatján. A gépek nyomban megállnak és a »nagyvad» felol-

dalára dőlve, tehetetlenül fekszik előttünk. Nem nyugszik azonban. Rádióon próbál segítséget kérni. A második lövés aztán észre téríti, hogy ilyesmit nem szabad tenni. még csak az kellene, hogy egy egész vadászkothéket uszítson ránk, most, amikor éppen elég távol vagyunk »otthonról»! A legénység fejvesztetten menekül. Amikor a robbanás felhője szétszlik, nem látni egyebet, csak a szerte-szét heverő rakomány és a fedélzet sivár romjai között kétségbeesetten ide-oda futkozó embereket.

FELTUNIK AZ ELSŐ VOROS REPULÓGÉP

A vízben uszó gerendák miatt csak nagy ügyvel-bajjal tudjuk a hajót megközelíteni. De időnk sem igen futja. Valóban. Alig halasztunk ki két hajótöröttet, máris nyakunkon egy repülő. Nem várjuk készülétként. Ő is belátja azonban, hogy egymaga nem elég erős és hamarosan eltűnik a krimi partok fölött lebegő párás ködben. Egész bizonyos, hogy segítségért megy. Nem várhatunk tovább. Távozás közben látjuk, hogy a legénység már a mentőcsónakokban van.

Két foglyunk a váratlan reggeli fürdő után meglehetősen rosszbőrben van. Egy-két kötés a karcolásokra, amelyeket a gerendák szilánkjai okoztak, meleg ruhák és egy kis rum hamarosan magukhoz térítik őket. Esztek voltak. Tőlük tudjuk meg, hogy a gőzös 4000 tonnás hatalmas darab volt, és hogy értékes rakományt szállított.

MÉG EGY ÁLDOZAT

Az a nagy halászgőzös, melyet, hogy úgy mondjuk, villásreggelire tájaltak föl nekünk, már inkább repülőink ajándéka volt. Ujabb repülőgép zug el előttünk. Ez

alkalommal sajátunk. Már messziről kilövi jelzőrakétáit. Egész alacsonyra száll és karjával integetve adja meg a félreérthetetlen jeleket. Nyomban irányt változtatunk annak ellenére, hogy így ismét oit vagyunk az oroszlan barlangjában. Mindegy, a dolog sokkal jobban izgat bennünket, mintsem hogy lemondanánk róla. Nemsokára már látjuk a halászgőzöst. Az is észre vet bennünket. Teljes gözzel menekülni igyekeznek. Ennek is néhány lövésre volt szüksége, mire belátta, hogy nincsen menekvés. A legénység, vagy husz orosz tengerész és egy fiatal lány mentőcsónakba szállanak. A német gyorsnaszád-flotta mérnöke maga megy át a hajóra. Sajátkezüleg helyezi el a robbanóanyagot.

A hajótöröttet felvesszük. Nehezen értjük csak meg egymást. Végre a kenyérszékely körül folyó vita teljes eredményre vezet. Megosztjuk velük saját készletünket. Békés tárgyalások közepette dördül föl a robbanás odaát a hajón és a Fekete-tenger hullámai percek alatt elnyelnek egy orosz halászgőzöst... (MN)

Önmagának ellensége,

ha nem hirdet a „Délvidék”-ben!

APRÓHIRDETÉSEK

Egy hirdetés 20 szóig 1.20 pengő, kétszeri feladásnál 2.20 pengő és háromszori feladásnál 3.— pengő, hirdetési adóval együtt. Minden további szó és címszó, valamint kiemelt szavak 10 fillérrel drágábbak. A fenti árak csak olyan hirdetekre vonatkoznak, amelyek egy héten belül lefutnak. — Csak felülbélyegzett, jelígis leveleket továbbítunk. — Kérdezősködésekhez válaszbelvege melléklendő.

Ingatlanforgalom

Többrendbeli, kisebb, közép és nagyobb BÁCSKAI FOLDBIRTOK kedvező áron eladó. Házak, Földek, Szállások, Ipartelepek vételét és eladását iutányosan közvetítjük.

„MERKUR” Ingatlanforgalmi Iroda STEFATITS, Zombor, Zrínyi (Párizsi) utca. 2. Sürgöny: MERKUR, Zombor. Telefon: 81. a-209

Uccai garsonlakás első emeleten, 1 szoba, előszoba, fürdőszoba, 2 szobás udvari lakás kiadó. Valamint öreg aítő és ablak eladó. Petőfi ucca 6. a-215-f

Nagy üzlethelviség raktárral, padlással, pincével, azonnal kiadó. Megtekinthető bármikor Zombor, Konvovics utca 3 szám alatt. a-171

KOZORÁN, július 9. és 10-én reggel 8 óra-
kor 140 m³ tölgyserfa,
95 m³ akác-serfa és
83 ürméter akácoszlop
árverése lesz. Erdőhi-
vatal. a-180-f

Kedden este elvesszett egy csomag két könyvvel az Apatini ut kezdetén. Becsület megtaláló iutalomban részesül. Horthy Miklós tér 10. a-217-f

Bőrkabátok

férfi és női vadász és motoros bőrru-nák, bőrkabátok festése és javítása vízhatlanító anvag-gal

Szeged,
Sajka utca 14.

Jóházból való fiut tanoncnak felvesz Horn Antal szobafestő és mázoló, Zombor, Gádor ucca 8. a-214-f

KIFUTÓT, erős, egészségeset, valamint INAST, azonnali belépésre keres Müller vaskereskedés, Zombor. a-208

Asztalosműhely, három részből álló, azonnal kiadó. Más műhelynek is alkalmas. Zombor, Konvovics u. 3. a-178

Kovácsműhely, jól felszerelt, jó helyen, hosszabb időre azonnal bérbeadó. Kelsch Mihály, Vörösmart (Barranya). a-216-f

Inast, négy középiskolával, azonnali belépésre felveszek. Schlotzer könyvkereskedés, Zombor. a-207

DÉLVIDÉK

politikai napilap

Kiadó és laptulajdonos:

Illés Sándor főszerkesztő

Felelős szerkesztő Muhl János

Szerkesztőség és kiadóhivatal Zombor, Csibás

Benő ucca 3.

Nyomatott Bosnyák József körforgógépén